

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrierile neînscrise nu se primesc. — Manuscrisele nu se restituie.
INSERATE
 se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
 în Viena: la N. Dukas Nachf., Nax. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelk Nachf., Anton Oppelk.
 în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Julius Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
 o serie garmond pe o colônă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarife și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

(Număr de Duminică 48).

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 24 or., pe șase luni 12 or., pe trei luni 6 or.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se prenumeră la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 or., pe șase luni 10 or., pe trei luni 5 or.
 Cu dăzul în casă: Pe un an 24 or., pe 6 luni 12 or., pe trei luni 6 or. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 267. — Anul LXIV.

Brașov, Duminică 2 (15) Decembrie.

1901.

La viitor se ne gândim.

Abia sunt șese săptămâni, de când s'a deschis noua dietă ungu-răscă, și s'au și lecuit cei-ce au așteptat, că această dietă va însemna începutul unui timp nou, unei schimbări temeinice a lucrurilor spre mai bine.

S'au schimbat în adevăr parte mare dintre deputați, fiind înlocuiți cu omenii noi și tineri. Dér aceștia cântă tot pe corda înaintașilor lor. Ei sunt, cum am dice, intruparea politice moderne a maghiarismului violent. Au crescut sub conducerea și povățuirea sistemului tizaist și banffyst. Ce se mai așteptăm dér dela aceste porodițe ale vechiului sistem? Se pôte óre aștepta dela ei, ca se fie premergătorii unui nou sistem, unei noue politice, unor noue moravuri, prin carí se delátare din rădăcina relele învechite?

Nu e cu puțință așa-ceva și di-cala vulgară lámuresce acest lucru, cum nu se pôte mai bine, când glă-suesce: „Ce ese din piscă, șórece mánăncă“.

N'a trebuit se vină așa-dér nici groful Zichy, nici abatele Molnar, nici alții din partidul poporal catolic, ca se ne spună, că nu s'a pe-trecut nici o schimbare de sistem, că Szell pôte se voiéscă multe bune, dér politica veche, ce o continuă și ómenii, ce-l încunjură, il vor tiné cu mâinile legate, căci mintea sănétósă ni-a spus fie-căruia, că nu i cu puțință un regim mai drept și mai cru-tător, pe câtă vreme generațiile mai noue maghiare cresc și se desvóltă în spiritul intoleranței celei mai in-drăcite și a urei și disprețului față cu tot ce nu e maghiar.

Așa este, fiind-că vitrega sórte a acestui stat nu lasă se fie alt-fel, până când bunele destine ale popórelor nu vor deștepta pe acea parte a locuitorilor și cetățenilor lor, carí ar fi singurii în stare, ca, inindu-se, se strige șovinismului desmățat, pe care l'a zámislit școla politică ma-

ghiară din timpul mai nou: „Până aici și mai departe nu!“

Acéstă datorie, acéstă mare che-mare, ce o impune adevératul patriot-ism populațiunei trezvie în senti-mentele ei și neatinse de păcatul in-gâmării și al poftelor nesatióse de domnire, trebuie se ne conducă pe noi toți, căți luptăm pentru prin-cipiul naționalității și al egalei in-dreptății.

Noi Românii în deosebí trebuie se înțelegem odată, că este neapărat de lipsă, se rupem tóte podurile in-dărétul nostru și se fim consicii de adevérata nóstră situațiune, căci nu-mai așa vom ajunge a sci, cum stăm și ce trebuie se facem.

Nu prin bună-voința stăpânirii unguresci séu prin norocul, ce-l așteptă ómenii scurt vędători dela o întémpare, dela cum se învêrtesce róta loteriei; nu dela străini, carí stau înafară de cercul cugetării și al desvóltării nóstre vom puté do-béndi vre-odată talismanul acela, care se ne scape de nevoi și se ne facă o viață mai bună. Numai noi înșine, numai în puterile nóstre putem găsi adevérat sprijin și scăpare.

Cea dintâi datoriă a nóstră este dér se învêțăm a ne cunósce, a ne prețui puterile, a le pune tóte în lu-crare pentru ajungerea marei ținte, ce o urmárim.

Pană ađi am sci destul de bine, ce vré domnul Szell și ce vréu soții și conaționali lui de tótă pánura. Rémâne acum, se scim ce vrem noi, cum trebuie se lucrám, ca se putem spera, că cu timpul, continuând munca nóstră vom fi în stare, se ne încunjurám cu șanțuri și întárituri de tot felul și se punem astfel stavilă povoiului distrugétor și disolvátor al maghiarisării?

Cu părere de réu am vędut că în timpul din urmă mulți dintre ómenii nóstri au început se șovăéscă în credința tare de până acum, că numai noi prin noi putem se ne mánțuim de relele și nécazurile, ce ce ne apasă.

Causa este aerul stricat și in-fectat, în care respirám de atáta timp și dogoréla, ce au produs o pa-timele ațitate de poftele, ce le-au deșteptat în sínul preoțimeii nóstre nenorocitele ajutóre de stat și con-gruele, cu carí adversarii nóstri vor se ne améțéscă.

Cei amágiți de blidul de linte, la care rómnesc, nu se gândesc la viitor, nu se gândesc, că acest viitor trebuie se l asigure copiilor lor. Póte ei se găséscă o slabă mulțámire în micul și în cele mai multe casuri tendențiosul favor, ce-l primesc, ce va fi însé în diua de mâne?

La diua de mâne puținí se gân-desc și totuși cu toții artrebui se lu-crám și se stáruim nu atât pentru present, cât mai virtos pentru viitor.

Intr'asta se concentrézá datoria nóstră națională.

Revista politică.

Alaltáeri, Joi, *dieta ungară* a luat vacanță de Crăciun și nu se va in-truni decât la 16 Ianuarie 1902. În ultima ședință a desbătut proiectul de lege despre cassieriile comitatense, prin care se dispune, ca banii comi-tatelor se fie pe viitor administrați de direcțiunile financiare. S'a luat deci comitatelor un drept ce-l aveau din vechime. Proiectul a fost atacat de opoziție, dér ministru-președinte Szell il apérá printr'un lung discurs, vrénd a dovedi, că prin noua lege autonomia comitatelor nu va fi știr-bită, că se are în vedere numai și numai ușurarea și simplificarea ad-ministrației, că comitatele vor avé și pe viitor drept de control și că autonomia comitatelor nu va fi știr-bită prin reformele, ce se vor întro-duce în administrație. Proiectul a fost primit ca basă pentru desbate-rea pe paragrafi, ce se va facedupă anul nou.

Amánarea pe timp așa de in-delungat a dietei s'a făcut mai ales

din motivul, ca deputații se pótă și ei participa la *novéle alegeri de funcționari comitatensí*, carí se vor face dílele viitóre în întréga țérá. Gu-vernul are mare interes, ca aderenții seí din dietă încă se participe la aceste alegeri, dat fiind, că cea mai mare parte a mandatelor acestora stau în strínsă legătură cu adminis-trația comitatensă. Décă comitatele n'ar fi guvernamentale, abia décă ar esista majoritate „liberală“ gu-vernamentală. E fórte probabil, ca alegerile din cestiune se fie ultimele. Insuși ministru-președinte Coloman Szell a declarat acum în urmă, că vré se facă reforma administrativă, ba că se pregătesc chiar proiectele reformei, între carí și acela, ca pe viitor funcționarii comitatensí se nu mai fie aleși, ci *numiți*. Vor reuși se fie aleși și de rëndul acesta candi-dații guvernamentali, candidații șig-panilor, căci majoritățile prin comi-siuní le au guvernamentalii.

Deputatul sas Dr. K. *Schmidt* a interpelat în dietă pe ministru-președinte și pe ministru de co-merciú în afacerea de *liferare de cai unguresci pentru Englesi*, cai, carí au fost transportați dela Fiume în *Africa de Sud*.

A întreat, décă au cunos-cință despre acésta, precum și des-pre noué liferări de cai, ce se pre-gătesc? Și décă au cunoscință, ce pași are de gând a face ministru-președinte, pentru-ca în viitor se fie împedecate aceste liferări de cai, carí vatémă neutralitatea monar-chiei și a Ungariei?

Numitul deputat a arátat, cât de crud pórtă Englesii rėsboiú în contra Burilor, cum chinuesc pe fe-meile și pe copiii lor, pe carí li adună în așa numite „tabere de con-centrare“. Anglia nu merită dér, ca Ungaria se-i vie în ajutor vëndên-du-i cai, dér acésta vatémă și re-gulele dreptului ginților și neutrali-tatea.

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Fiți uniți.

De V. A. Urechia.

Dela Pasci până la Dumineca cea mare, nu căduse bóbă de plóie pe țérina prăfuită. Páméntul se căs-case de uscăciune, cât gura bețivu-lui pe cepul antalului, și holdele abia rėsărite se chirceau și se îngálbe-neau ca fata nemáritată.

— Vai de noi, jupán județ!... Ce ne facem de o mai ține seceta asta numai o săptămână, diceau să-tenii din Gura-Văiei, așteptând, ca stăpânirea — județul și cei doi-spre-dece pângari ai satului — se des-chidă ei, după datoria lor, sghiabu-riile lăcătuite ale ceriului, dór o ploua și o rēcóri páméntul însétoșat.

— Auđi colo!... de geaba este județ?... Numai așa de florile mé-

rului i-am dat noi toiag mândru im-pistrit în mână!... Ce fac, mé rog, și cei 12 pângari? Barem se ne dea plóie la vreme!... Că, dreptul lui Dumneșeu, nu háuliau de a cască-gura nici dormiau, nici bietul județ, nici cei 12 pângari? Făcuseră ei tot ce le stătuse în putere, alergaseră tocmai la Curtea de Argeș, unde trăia baba Moaca, cea care pentru plată de doi unghi pe an aprinde lumínările de cэрă la felinarele din mijlocul crucilor de lemn, dela mor-mintele din țintirimul mánăstirei și la cadelnița cu smirnă și tămáie la sərbătorii împérătesci; baba Moaca, cea care face prescurile de sf. potir și încheagă bóbele de gráu la colivă cu miere mirositóre și cu miez pisat de nucă, alb ca fulgiu de zăpadă.

— Mamă Mócă, ce ne facem? Nu plouă. Țarina-i arsă ca inima ne-voiașului după ceas de bucuriă....

— Pái jupán județe, se desle-găm norii, i-au legat dușmanii...

că are bietul Român dușmani, cum are umbră bradul cel 'nalt...

— Deslégă-i, deslégă-i, mamă Mócă. Ți-om da fie-care om din Gura-Văiei câte-un căuș de gráu cu chi-pul lui Christos și câte-un fuior de cânepă melițată....

Mama Mócă boscorodi ce bos-corodi în limba duhurilor, cu fața la rėsărit; scupă la spete, amelită cu cuțitul, — ce luă din carimbii cismelor lui jupán Vrajbă județul, — la drépta și la stángra, până 'n trei-óri, apoi scóse o ulcică cu un pámátuf de busuioc mánuchiát prin o sdrénță de preșură cu fluturii de aur, din sicrieșul peste care erau clă-dite până 'n grindile podului perne și velințe virstate ca ogórele tórna...

— E untură de șérpe ucis de fată mare, jupán județe. Și eșind cu județul în bătătura bordeiului, unse cuțitul boscorodind tóte alea pe graiú de duhurí negre și numai ce, făcând trei tircóle prin bătătură,

din ce în ce mai larg tircolul, cum se măresc rotogólele ce face unda în care ai asvirlit o piatră, înfipse cuțitul în mijlocul bătăturei, în drep-tul unui nouraș, singurel pe ceriu ca sihastrul de pe priporul Vulturului și gálbuiú ca tullele de boboc....

— Stai!...

„Norule, norașule,
 „Umple-ne fágășele,
 „Mai umflă pėraele,
 „Și 'nverdesce holdele“.

Da norașu-și căta de drum, ca banul singuratec din punga celui sė-rac, necum se se mai ínchege nor de nor, ca ban lângă ban în baz-naua bogatului.

Și mi-te în trei díle de post: Lunea, Miercurea și Vinerea, mama Mócă legă norul cu cuțitul, dér tot nu slobodí ceriul nemilostiv măcar róua dimineței pe holdele ofilite.

— Pái cum se plouă, jupán Vrajbă?... Nu isbutirám, că s'a lá-

Ministru-președinte a răspuns, că guvernul nici n'ar pute controla livrerile de cai, că caii nu pot fi priviți ca contra-bandă de război. În fine și, că-i pare rău, că în camera ungară asupra unei națiuni amice, căreia Ungurii au mult să i mulțumescă, se vorbește în chip atât de deositor, cum a făcut-o deputatul Schmidt.

Interpelantul n'a luat la cunoștință răspunsul. Dér majoritatea l'a primit. Au votat contra numai Șașii, partidul independenștilor și partidul poporal.

Diarul engles „Times“ aduce mulțumită și mari laude lui Szell, pentru-că s'a opus curentului dușman Englesilor, și și, că Szell e primul bărbat de stat european, care a avut curajul să facă acésta.

*

La finea săptămânei trecute ministru-președinte austriac Dr. Koerber a pronunțat în parlamentul din Viena un discurs important, în care a amenințat cu dizolvarea „Reichsrath“-ului și cu suspendarea constituției, adevăci cu introducerea absolutismului în Austria. Partidele germane din stânga parlamentului au primit cu consternare amenințarea acésta, Cehii însă au rămas nepăsători, și prin diarele lor de frunte declară, că ei nu se tem de absolutism, că nu prin forță, nici prin nimicirea constituției va pute fi salvat imperiul, ci numai și numai prin îmbunătățirea constituției în spiritul dreptății față cu toate popoarele. — „Linzer Volksblatt“ e informat, că se pregătesce deja o schimbare de constituție pe baza lărgirii dreptului electoral și cu restrângerea sferei de influență a „Reichsrath“-ului, lărgindu-se în același timp sfera de influență a dietelor provinciale.

*

În senatul român la desbaterea răspunsului la mesagiă ministru-președinte Sturdza a respins acușatia, ce i-se aduse, că n'ar voi să profite de capitalul străin. România s'a folosit din belșug de capitalurile străine. Mai departe, răspunzând conservatorilor a și, că existența celor două mari partide este necesară, însă acele partide trebuie să lupte pe față cu mijloace leale. Partidul liberal a făcut economii și situațiunea financiară actualmente este bună. Incasările au dat în șase luni 46% din sumele preliminate și până la încheierea socotelilor mai sunt douăspre-zece luni. Sub conservatori — și, Sturdza — raportul era numai de 38%. Programul partidului liberal este: Menținerea bugetului mărginit la 218 $\frac{1}{2}$ milioane în timp de

cel puțin patru ani și întrebunțarea dréptă a escedentelor.

*

În cestiunea barbarilor dela Wreschen (Posen), unde învățătorii germani au bătut crunt pe nisce copii poloni, fiind-că n'au vrut să dea răspunsuri în limba germană la lecțiile de religie, s'a făcut o interpelație în parlamentul german. Prințul Radziwill a fost acela, care a sulevat cestiunea în palament. Cancelarul german Bülow a răspuns, că acésta este o afacere internă a Prusiei și nu e locul în parlament pentru asemenea desbateri. — Polonii din Austria (Galiția) și din Rusia au făcut demonstrațiuni contra Germaniei pentru asupririle ne mai aușite, ce le sufer conaționalii lor din Germania. Ca și în cele mai multe casuri însă, așa și aici dreptatea tot pe partea celui mai tare a rămas. Bieții Poloni vor fi și mai departe nedreptății și asupriți.

Aniversarea luării Plevnei.

Miercuri 28 Noemvrie v. fiind a 24-a aniversare a luării Plevnei, acésta și s'a serbat cu o solemnitate deosebită în București. Tot orașul a fost povoașat.

Dimineața pe la 7, Arsenalul a anunțat acésta serbare prin 21 focuri de tun, trase la interval de 5 minute. Încă de pe la 9 a. m. o lume imensă încep să se adune în Dealul Spirei unde se anunțase defilarea.

Pe la orele 9 și jumătate toate trupele erau în Dêlul Spirei, aședate pe Str. „13 Septemvrie“ și „Uranus“. Pe trotuarul din fața bisericii Spirea-veche se aflau elevii școlii militare de infanterie și cavalerie; la drépta acesteia, spre casarma Cuza; bateria elevilor școlii militare de artilerie și geniu, compania elevilor internatului medico-militar, o companie din bat. 7 de vânători, o companie din reg. Mihail Vitezu No. 6; o companie din reg. 4 Ilfov No. 21; o companie de gendarmi pedestri. Pe strada „Uranus“ au fost aședate: o baterie din reg. 2 cetate, o baterie din reg. 10 artilerie, un pluton din compania de pompieri, un escadron din divisionul de gendarmi și un pluton din escadronul 2 tren. Toți oficerii superiori, inferiori și asimilații acestor grade aflați în garnisonă, asistau la paradă fiind aședate în drépta stradelei de intrare la biserică. Asistau de asemenea d-nii atașai ai Germaniei, Bulgariei și Franței. Autoritățile civile erau toate reprezentate.

La ora 10.15 m. sosesc principele Ferdinand într'o trăsură deschisă împreună cu micul prinț Carol. Alteța sa fiind comandantul divisiiei a 4, a comandat parada secundat de d-l colonel Al. Hiotu, care a comandat infanteria; d. maior Barabescu, care a comandat artileria și d.

maior Baranga, care a comandat cavaleria.

Regele Carol sosesc la ora 10.20 m. într'o trăsură deschisă împreună cu d. colonel Georgescu, adjutantul Majestății Sale. Suveranul intră imediat în biserică, în curtea căreia sunt aședate de-a drépta și de-a stânga intrării toate drapelele, cu gardele respective. Regele a fost primit la intrarea în biserică de principele Ferdinand și de d. Dim. Sturdza, președinte al consulului. În biserică au intrat toți generalii, ofițerii superiori și drapelele; de asemenea atașaii străini și reprezentanții autorităților civile. Serviciul divin a fost oficiat de vicarul mitropoliei P. S. Sa Arhiepiscopul Nifon Ploieștenul.

După oficierea serviciului divin, Regele a primit defilarea.

Trupele au defilat în ordinea următoare: Școlile militare, elevii institutului medico-militar, batalionul de vânători, reg. 6 și 21 de infanterie, reg. I de geniu, compania de jandarmi pedestri, reg. 2 și 10 de artilerie, reg. I roșiori, escadronul de tren, reg. 3 călărași și un pluton de pompieri.

După defilare Regele s'a întreținut câte-va momente cu ofițerii generali și cu atașaii străini. La 11 și un sfert Regele a plecat la palat.

SCIRILE DILEI.

— 1 (14) Decemvrie.

Înaintări în armata română. Pe ziua de 28 Noemvrie, aniversarea luării Plevnei, au fost înaintați mai mulți ofițeri superiori. Între alții a fost înaintat la rangul de general actualul comandant al brig. XII Galați, d-l colonel Moise Groza. Generalul Groza s'a născut în comuna Obreja, aprópe de Caransebeș la 1844. A fost înaintat sublocotenant în armata austro-ungară la 1866. În Iunie 1873 a intrat în armata română, unde în scurt timp ajunsese locotenant (1 Ianuarie 1874). A luat parte ca căpitan de stat major al div. IV la operațiunile dela Plevna, unde s'a distins la atacul din urmă dela 30 August al redutei Grivița Nr. 2 și în avansat pe câmpul de război la rangul de maior (Dec. 1877). La 8 Aprilie 1884 Groza este înaintat locotenant-colonel, și în Dec. 1891 colonel. În memoriile Regelui Carol numele lui Groza se află amintit în mod elogios. Etă ce se și, aici în vol. III. pg. 267 la ziua de 30 Aug. 11 Sept.: „...Doi comandanți de batalion: maiorul Șoușu și căpitanul Walter Mărcineanu au oădut, pierderile în ofițeri și soldați sunt însemnate, mai ales la reg. 8, ai cărui ofițeri mai toți sunt incapabili de luptă. Mare laudă merită însă și trupele deviziei IV la ale căror coloane de asalt s'au atașat și ofițerii de stat-major general loc.-col. Vonnescu și căpitanul Groza cu un dispreț mare de mărte, și cari au mers în frunte la asalt cu o vitejie, ce a dat probă de cea mai mare jertfă, precum dovedesc pierderile

de ofițeri și soldați, mai ales la al 2-lea batalion de vânători.“

Pentru meseriașii noștri. Măne, Duminecă, în 2 Dec. v., la orele 4 p. m. se vor continua prelegerile începute în localul „Asociațiunii“ meseriașilor din localitate. Se va ceta din scrierile lui I. L. Caragiale.

Avis. Aduarea generală a Reuniunii femeilor române pentru ajutorarea văduvelor sărace din Brașov și Săcele nu s'a putut ține la S-tul Andrei din cauza numărului mic de membre prezente. Acésta adunare s'a amănat pentru Marți, în 4 (17) Decemvrie a. c., după prânț la 2 $\frac{1}{2}$ ore, (tot în sala festivă a gimnasiului român.) Rugăm pe Ou. membre să binevoescă a-se intruni pe atunci, căci cu acésta ocaziune are a-se face și alegerea comitetului. Brașov, 1 (14) Dec. 1901. Ottilia Bidu, v.-președintă. Dr. Iosif Blaga, secretar.

Pentru masa studenților români din Brașov au mai intrat: 6 cor. dela d-l învățator Nic. Stoicovici din privilegiul apropiatei sale zile onomastice, 20 cor. dela d-na Ecaterina Rădulescu și 10 cor. dela d-na Elena Bogdan la fondul „Iordan Munteanu“ Primesca donatoriilor cele mai vii mulțumite. Direcț. școl. medii gr. or. rom. din Brașov.

Contra limbei germane. Guvernul Bosniei și Herțegovinei a trimis un raport despre mișcarea comercială pe anul 1900 la toate camerele de comerț din Austro-Ungaria. Raportul fiind tipărit nemțesc, camera comercială din Jaurin, a răspuns la acésta cu următoarea rezoluțiune: „Camera din Jaurin își exprimă indignația asupra faptului, că guvernul provinciilor ocupate a găsit de cuviință a trimite unei corporațiunii maghiare raport tipărit nemțesc și speră, că pe viitor acésta greșală se va repara.“

Mandatul dela Margita. Eri a venit în fața Curiei petițiunea îndreptată contra mandatului lui Örley, care este acusat că a mitait pe alegători. La petițiune era anexată și scrisoarea lui Örley, adresată șefului din Oradea, în care cerea 4000 de fl. cu cari să cumpere voturi. Resultatul pertractării încă nu se știe.

Emke. Comitetul societății culturale maghiare și-a ținut ședința lunară la 12 Decemvrie în Clușii sub președința contelui Kornis Victor. Casierul Merza Lajos raportează, că în luna Noemvrie s'a încasat suma de 8466 coróne. Averea totală este de 2.752.774 coróne.

Refusarea unui duel. Tot mai mare devine cercul acolora, cari combat duelul. Mișcare în Germania contra duelului creșce și însuși împăratul Wilhelm o sprijinesc, luând măsuri de ocămdata pentru a împiedeca escesele ce se fac cu duelurile. Dér și în Franța e mare mișcarea contra duelului. Etă un cas mai nou: Marchisul d'Elbré, care a fost provocat la un duel de un alt marchis d'Chauvein pentru o scriere a sa asupra memoriilor marchisei Lascochezagueleiu, a refuzat dicând că nu-i étă convinsgerile sale religioșe de a se duela.

sat vr'o față din Gura-Văiei s'o săvrate flăcău în și de Sf. Vineri!...

— Fie și așa!.. Numai ce mai rămâne de făcut? Vreme de răbdare nu mai este, că așa și satul se aduna la pîrleazul bisericii și se sfătuia, îndirjit de moș Sucilă, bivjudeț, să schimbe dela cărma satului pe Vrajbă și pe cei 12 pîrgari, că de când ei țin pecetea Gura-Văiei, merge rău de tot!...

Ce mai la deal la vale!... Nu mai pupă jupân Vrajbă el întâiu mâna popei, Dumineca la anafora, decă numai trei dile încă n'o ploua!

Desnădăjdut, rău probozit de muierea lui, care o apuca „ducă-se pe pustii“ numai cât gândea, că o să-i tae drumul și să-i trecă înaltă altă muiere a noului județ și la ședătoare, — bietul jupân Vrajbă merge la părintele Onufrei, archimandritul dela mănăstirea Curtea de Argeș.

— Părinte sfinte blagoslovesce!.. Ce ne facem? Nu plouă... Holdele

se prăpădesc.... Satul fierbe a răsvărire... E rău de mine și de cei 12 pîrgari, de nu ne mântuesci cu sfintele rugăciuni!... Ia mai cetesce vr'o molitfă la lacra sfintei; mai scóte prin ogórele jalnice ale sfintei icóne, dór s'o milostivi Dumneșu!....

Ce gândi părintele Onufrei! Cât ai clipi din ochi, el își plimbă căutătura pe largul ceriului ș'apoi la borcanul dela ferăstră, în care ținea un brotăcel verde... Pe ceriu nici firicel de nor... Și brotăcelul găfăia cu botul uscat după plóie... Nici un semn de plóie nu dădeau nici cocolișii din bătătură, nici pisica nu-și lingea blana... Pace! nădejde nu-i de bură, măcar cât păcat e la inima feciórei!...

— De oiș scóte icónele, gândi șiretul popă, și n'o ploua, ales de oiș scóte sfânta lacră, — cine mai aduce prinóse la biserică? S'a întârcat cu acattistele și cu sārindarele!...

Și popa, viclean ca o vulpe, răspunde lui jupân Vrajbă: Ađi e Joi... Vîno Duminecă cu tot satul la mănăstire, să mă înțeleg eu cu sătenii... Vor ei plóie mare cu clăbuci, ori numai o bură ca prin sita de prescure? Voiș cere la Dumneșu, la sfintele móște după pofta inimei lor pravoslavnice.

*

Dumineca următoare în faptul dilei, intră în curtea mănăstirii satul întreg dela Gura-Văiei. Bêtrâni, tineri, femei, fete, copii veneau, toți cu toți, cu județul și pîrgarii pășind în frunte, cu toiagele lor mândre. Êr paraliserul toca, toca în turnul mănăstirii, după pórtă, mai cu marafet, decăt în alte zile... Păi ce!... Biserica are să fiă plină de ómeni și discul o să se umple de lăscăi și de potronici, de împărțit cu popa Onufrie și cu diaconul Macovei. Ce să vă mai spun? Abia era sórele ri-

dicat dela sprincena ogórelor desprerăsarit, și biserica era plină de ómeni ca un cuib de lăstuni. Nici afară din biserică, la jugul cel infipt în pământ, — jug în care Vlădica pune la zile de sərbătóre pe cei cari nu vin trei Dumineci de-a rëndul la sfânta liturghie, — acum nu era nimeni înjugat. Numai doi argeșeni lipsiau de a treia óra, dér acolora nu le duceș mila, ómeni bunți, că n'au ei grijă de jugul Vlădicei, că-și respăltesc și păcatul cu câte doi purcei de câte o lună, o baniță de prune din leasa cea caldă încă, și cu câte doi-trei saci de lână brumărie.

După-ce diaconul Macovei dică citenia: „Să împlinim rugăciunile noastre de dimineță Domnului“, părintele Onufrei binecuvântă din dverile mari, și și, se norodului:

— Ómeni bunți, creștini binecredincioși! A venit la mine jupân Vrajbă, județul din Gura-Văiei, și mi-a spus, că cereți plóie, că vi-să

Rescumpărarea d-șorei Ellen Stone. Se vede, că în Statele Unite au ajuns la convingerea, că pentru salvarea misiunii miss Ellen Stone n'a rămas alt mijloc, de cât plățirea întregii sume cerute de bandiții bulgari. Din Washington ne vine știri, că în casa reprezentativă deputatul Ryan a făcut propunerea, ca să se aprobe un credit de 100.000 de dolari (500.000 corone) ca răscumpărare pentru Miss Ellen Stone.

Lăsământul lui Döllinger. La 1890 a murit în München profesorul Dr. Döllinger, despre care s'a vorbit atât de mult prin anii șapte-zece, căci el fusese capul nemulțumirilor față cu hotărârile sinodului din Vatican. Döllinger a eșit atunci din sinul bisericii catolice și a întemeiat o sectă numită secta „catolicilor vechi”, care însă n'a putut să-și câștige mulți aderenți. Acuma însă nu e vorba de acesta, ci de lăsământul lui, care mai bine de douăzeci de ani n'a fost reclamat de nimeni. Fiile acestea după atâta vreme s'a descoperit o nepoată a lui Döllinger, care este măritată în comitatul Maramureșului, și care a făcut pașii necesari pentru a fi pusă în stăpânirea lăsământului.

Mulțămite. D-l Elia Pop, învățător pensionat, care de 29 ani a servit în Șomcuta-mare ca cantor român gr. cat. și de 11 ani ca dirigent al corului plugarilor români, susținut de Reuniunea de cântări din Șomcuta, și-a dat demisiunea din acele posturi și finea anului curent. Din incidentul acesta aduce mulțămite tuturor superiorilor, membrilor Reuni. de cântări, coriștilor și poporului cu care în orice formă a avut a face și care l'au ajutat și încurajat în ajungerea scopului dorit.

Din Șistaroveț ni-se știe, că Joi în 8 (21) Noiembrie o fost înmormântat cu pompe cuvenite unul din cei mai fruntași locuitori ai comunei Șistaroveț Iosif Suricescu, pădurar pens. În convoiul funebru au participat școlarii români ai comunei, corul vocal din Curesci, corul vocal din localitate și numeros popor. Prohodul l'a săvârșit protopopul Voicu Hamsea asistat de preoții S. Tomescu și Atanasie Suciu. Reposatul a fost încredințat al bisericii și a făcut mai multe daruri pentru biserica din Șistaroveț.

Incendiu într-o casă de nebuni. În casa de nebuni din Budapesta a izbucnit în ziua de 13 Decembrie un foc. S'au aprins niște lemne, ce erau îngrămădite în pivniță. Spaima nebunilor era enormă. Focul a putut fi localizat.

S'a pierdut un câine de vânătoare, cafeniu. Cel care-l va găsi este rugat să-l ducă la proprietarul lui, Strada Porții nr. 10.

Variété Redoute. Dansatorii numiți „Trio Părvulescu”, compus din doi tineri și o damă, vor continua încă câte-va zile a executa dansurile românești în cafenea Redoutei. Dansurile vor fi escortate cu acompaniament de orchestră, nu de piano, ca până

acuma și dansatorii se vor produce și cu cântări.

Paza contra bodelor de copii este numai atunci perfectă, dacă ținim la rezistență. Aceasta se poate ajunge dacă se dă copiilor în anotimpuri reci untură de pește, și spre scopul acesta se recomandă untura de pește a lui Zoltan ce n'are gustul miros năplăcut, și este foarte nutritivă. O sticlă 2 corone în toate farmaciile.

Mărtea lui V. A. Urechia.

Am adus în numărul de Dumineca trecută trista știre despre înțelegerea din viață a marelui bărbat V. A. Urechia. Astăzi mai adăugăm câteva pe scurt despre înmormântarea lui.

Ilustrul defunct lăsase cu limbă de mărte să se i-se facă înmormântare simplă, însă „Liga culturală” și societatea „Tinerimea Română” au intervenit pe lângă familie, ca să permită a se face înmormântarea națională. Familia a răspuns, că nu se poate abate dela ceea-ce a lăsat Urechia cu limbă de mărte și numai după-ace Regele Carol și-a trimis un adjutant, care a exprimat familiei dorința Soveranului, ca Urechia să aibă o înmormântare națională, familia a cedat.

Corpul defunctului a fost transportat deci Vinerea trecută la biserica Sf. Gheorghe, unde a fost prohodit Sâmbătă în 7 Decembrie la orele 2 p. m. fiind de față ministrii, senatorii, deputații și o mulțime de societăți cu drapelurile lor. Nenumărate cunune s'au depus pe cosciugul ilustrului bărbat. Rămășițele pământești ale lui Urechia au fost înmormântate în cimitirul „Bellu”, lângă locul de odihnă a marelui patriot Rosetti. Din numeroasele discursuri, ce s'au pronunțat cu această ocaziune, reproducem pe cel al lui G. I. Ionescu-Gion în numele „Ateneului Român”. Etă-l:

În numele Așezământului închinat Românismului, și de pe tribuna căruia au răsunit și răsunat glasurile aceluia, cari răspândesc, în inimile și în mințile fraților lor, iubirea de Patrie și luminile științei, — în numele Ateneului Român din București și al tuturor Ateneelor din România, — salut cu adânc respect și neschimbăta iubire pe acela, care dela mărtea neuitatului Constantin Essarcu, și-a dat cu prisos viața, căldura și entuziasmul său în tot-deuna tiner, propășirii în tot-deuna vie a acestor așezăminte de românească cultură.

Greu și adânc răsună în inima țerei de vre o câți-va ani încocoș strigătul din Biblie: „Un om de frunte căzu în Israel”.

Se duc, unul câte unul aceia, cari de mai bine de 50 de ani, au pus umăr de semă la reinălțarea patriei române.

Lipse, unele mai dureroase decât altele, goluri ce în felul lor nu se vor mai putea umple, vedem că se fac mereu în rândurile aceluia, cărora Dumnezeu le dăte rare fericiri de a vedea rodul muncii lor încolțind, crescând și pîrguindu-se de-a pururea și de-a binele la soroarele într-una strălucitor al norocului României.

O, da! au fost fericiri, fericiri peste măsură, fericiri cum nu veți găsi alții în istoria întregii omeniri, — căci nicăiri, la nici un popor, nu veți întâlni, ca la noi, o generațiune de omeni binecuvântată de Dumnezeu, de timp și de țară; nicăiri nu veți găsi omeni, cari să fi început munca, să fi semănat ceea-ce într'alte țări se semăna pentru veacurile viitoare, și tot ei să fi culles, în avânturi de nesfârșită bucurie, fructul semănăturilor lor.

Acum câte-va săptămâni numai, cu iubitoria-i și părintească-i prietenie, cu neschimbătu-i suris de supremă bună-voință, slab și suferind, dăr multumit și dulce, Vasile Urechia, președintele Ateneului Român, imi dicea:

— Sunt fericit, prietene, da, sunt fericit, căci adesea, când sunt singur, capu-mi se pleacă pe umeri, privirea-mi se perde cu drag în zarea nenumăratelor amintiri; ochi-mi se nchid pentru a vedea mai bine, și atunci, într'o lume plină de frumusețe și albă de ori-ce patimă, trec plimbându-mă ușor, în mijlocul a mii de flinte iubite și cunoscute, de pe băncile școlii dela Iași din 1845 și până în palatul Ateneului român din 1901. — Într'acești 56 de ani, am străbătut cu frații mei Români, nu o lume, ci mai multe lumi, nu un veac, ci mai multe veacuri; am trăit, nu o viață, ci mai multe, — și-ți spun aceasta, prietene, căci, cu limpede și netedă aducere aminte știu punctul de unde am plecat, și adă, cu dreapta cumpănă a judecății, ved și înțeleg punctul unde am ajuns.

Și avea dreptate, avea mare și întinsă dreptate președintele Ateneului Român.

Lumi și epoce s'au desvârșit de-alungul vieții lor.

Goleștii, Brătienii, Catargiții, Negrii, Kogălniceii, Rosetti, urmași de luptători ca președintele Ateneului nostru, cântaseră în epicele lor tinerețe cu Bolintineanu:

Viitor de aur țera noastră are
Și prevăd prin secolii a ei neatarnare.

Și acest viitor, ce prin secolii îl vedeau cu ochii închipuirii, ei l'apucară. Viitorul deveni pentru denșii prezentele. L' vedură, îl conduseră de-a rândul cu toți, îl gustară sorbind fără sațiu din cupa fericirii.

Cine mai mult, decât președintele Ateneului nostru sorbi mai cu iubire dintr'această cupă a fericirii?

El, care nu apucase decât un liceu și vr'o câte-va școle de vopsea și de biserică, trăi să vadă țera într'egă înzestrată cu mii de școle, muncind toate la luminarea din ce în ce mai deplină a neamului românesc.

Și precum cu Ateneul, tot astfel cu Universitatea, cu Academia, cu Liga, cu

tote societățile în cari se aud dîlnic cuvintele lui Mureșianu: *Români din patru unghiri, uniți-ve în cuget, uniți-ve în simțiri!*

Și spunem acestea cu atât mai adâncă tărie, cu cât noi înșine am avut, în decurs de 17 ani de zile, neîntreruptul prilej de a-l vedea cum, în fruntea noastră a tuturor, iubea societatea, și palatul, și pe conferențiarul Ateneului.

Amintiri neșterse, — căci sunt săpate în inima noastră cu dalta iubirii și a recunoștinței, — amintiri neșterse ne-au lăsat noue, ateneiștilor, președintele Ateneului Român, când ani de-arândul, odată său de mai multe-ori pe săptămână, ne întruneam pentru discuțiunea afacerilor ateneiste.

Într'acele neuitate consfătuiri, bună-tatea, dulceta, nemărginita simpatie a președintelui străluciau mai cu osebire. Noi eram fericiri, pentru-că avam în mijlocul nostru pe acest bătrân blând și tiner, în ființa căruia vedeam intrupându-se cu fală trecutul de entuziasm și de credință al patriei, — el era fericit, pentru-că vedea realizat visul tinerețelor sale: luptele literare, științifice și artistice, fierbând în Ateneul Român.

În tocmai după cum, în bătălie, căpitanul, cu gestul și cu vorba, cu avântul și cu focul care îi înustesc puterile, își înflacăra soldații și-i arunca într'un cuget și într'o simțire în contra liniilor dușmane, — tot astfel președintele Ateneului Român însutea puterile conferențiarilor cu energia, credința și entuziasmul său în veștinere.

Îndoiala și scepticismul, desiluziunea și descurajarea nu mușcaseră nică odată din inima lui. Cum s'ar fi îndoit și cum s'ar fi descurajiat sufletul lui Vasile Urechia când, în răslățirea unei vieți atât de pline, el își veduse toate dalbele-i visuri realizate, când tot ce dorise și se alesese, putea adese-ori și mai strălucitor, decât el veduse prin închipuire?

Pentru președintele nostru cuvântul *imposibil* nu exista în fața voinței.

Într'un iuruș de credință și de entuziasm, piedeca era înlăturată, greutatea biruită, reaua-voință înfrântă, dușmănia domolită, și Urechia mergea înainte, tot înainte, cu surisul ademenitor pe buze, cu privirea curată și senină, întinzând mâinile în dreapta și în stânga și părând a dice tuturor: — Urmați-mă, domnilor; e vorba de Bine, de Drept și de Frumos în patria română.

Nimeni, mai bine decât Vasile Urechia, nu scia să îndemne mai aprig la muncă, nimeni nu se pricepea să-ți insufe mai cu dor iubirea sarcinei la care te înjugaseși.

Vor răsună în tot-deuna, iubite președinte, cuvintele și îndemnurile tale în inimile noastre. Te vom vedea înainte-ne ori de câte-ori va fi să începem în Ateneu, pentru mărirea neamului vr'o spornică lucrare — și te vom vedea, prea bunule, nu ca astăzi, în maestatea rece și nemișcată a morței, ci ca în viața de până alaltăeri, plină de belșuguri și neobosită în fapte bune.

ofilit țarinele... Apoi etă gata sunt eu, ori și când se scot sfânta lacră cu mărte și sfințele icone, să fac rugăciuni, ca Dumnezeu să deschidă sghiaburile cerului și să reverse mana lui pe ogorele d-vostre.... Numai voi să fiu domirit, în ce di voiți voi plôia? O vreți voi mâne, Lunî?

— Dumnezeu să ne ferescă de plôie mâne Lunî, cinstite părinte! strigă mai mulți omeni dintr'un colț al bisericii.... Mâne numai să nu plouă, c'am dat foc la cuptorele cu olele... Am pierde, de o ploua, totă munca noastră noi olari, de n'o mai întârșia plôia barem o di....

— Bine omeni bunî; apoi vreți voi să plouă Marți?

— Nu, sărutăm drepta Cuvioșiei Tale!... Să nu plouă Marți, că s'firșim mâne de cosit iarba, ci cum atât de pușină s'a făcut, de o mai apuca-o și plôia verde, neadunată, totă se topesce... Numai până Miercuri să nu plouă!...

— Fie, creștinî blagosloviți... Să rugăm pe Dumnezeu să ne dăruiască plôie pe ziua de Miercuri.

— Aoleu! Cinstite părinte, da ce ne facem noi, fetele, de plouă Miercuri? Păi nu scii sfinția ta, că Miercuri e di de tîrg la Argeș? Aducem de vîndare bete, câte-va ouș și puide găină, să prindem câți-va zloți. Păi, că la tîrg mergem cu hainele cele mai bune.... Așa că le pierdem de ne apucă plôia cu ele!... Ci lasă sfințele părinte.... lasă să plouă Joi.

— Bine fetelor, să ploă Joi, decât nu mai dice nimeni nimica.

— De, ce știu fetele de nevoile omenilor, strigă o droie de copii... Auși, să plouă Joi!... Păi, Joia ne dă drumul dascălu dela psaltire... Atăta di bună avem și noi într'o săptămână, să batem porca... să ne mai petrecem... și tocmai Joi să plouă!...

— „Lăsați copii să vină la mine” a diș Mântuitorul, strigă părintele Onufrei, cu un zîmbet de șiretenia. Joia este a copiilor, omeni bunî... Ia să ne rugăm să plouă tocmai Vineri.

— Păi, cum de nu! din răspuneri alte glasuri. Vineri avem de pus temelie la biserica din Poiana Verde. Ce?... o să pierim de fôme noi zidarii, de hatărul plugarilor.

— De, nu vă mâniați, dice popa. Nu voiți plôie Vineri? Bine, fiă pe ziua de Sâmbătă.

— Da bine părinte, nu te gâdesci? Sâmbătă spălăm rufele... Două biete cămăși avem de cap... Dacă mâne nu este albită a doua, rămân bărbații nepremeriți Duminecă?... De plouă mâne, unde uscăm rufele?

— Așa dău, adaogă și jupân Vrajbă!... Și unde pui, că Sâmbătă am de dus la Vornicia de județ și

banii vineretului.... Să mă mureze plôia ca pe un șorece? Om bătrân să mă imbolnăvesc?

— Deci, nu dați voie lui Dumnezeu, omeni bunî, să plouă decât Duminecă?

— Dôrne apără, strigă într'un glas diaconul Macovei și paracliserul. Ce ne facem noi cu biserica, de plouă Duminecă? Ce brumă mai ese la disc într'o cogemite mănăstire pustie?

— Bine, omeni bunî, creștinî blagosloviți... n'o ploua nici Lunî, nici Marți, nici Miercuri, nici Joi, nici Vineri, nici Sâmbătă, nici Duminecă. Numai decât nu vreți să plouă, de ce faceți zile rele lui jupân Vrajbă județul și celor 12 pigari. Să veniți la mine atunci, să scot iconele și sfințele mărte, când toți veți voi într'un glas să plouă, că *numai cei uniți pot dobândi ori-ce vor cere dela Dumnezeu!*

ca să primescă și să voteze cu lista oficială, ei n'au primit, ci au votat cu un Ungur și un Român din lista lor, 6r în locul fibirului jidov au pus pe preotul lor și odată cu capul n'au voit să voteze cu un jidov. Înțelege-vor dela acești Unguri?... Când odată vor înțelege acesta, atunci un paș mare am făcut înainte. Atunci nu cred, că un jidov să mai capete 164 voturi, fie măcar și fibirul, precum a căpătat acum d-l Hirschl fibirul dela Balinț — solgăbirul 170 și notarul din Cliciova 204, ci toate voturile acestea le vor întruși candidații naționali, cari de rândul acesta au intrunit: Dimitrie Tătar, preot 99 voturi; Petru Pinteș, preot gr. cat. 92 voturi și Luca Popescu, econom 80 voturi.

Din cele până aici dișe s'a putut vedea, că purtându-se lupta între astfel de împrejurări și cu mijlocele mai sus amintite — a trebuit să cădem.

Cor.

Correspondență din Viena.

— 10 Decembrie 1901.

Onorată Redacțiune!

Ați scris într'un număr al prețuitului D-vostre d'iar despre alianța femeilor creștine, din care fac parte atâtea mii de domne și domnișore din Viena, cari toate s'au intrunit, ca să lupte contra jidovilor pe terenul economic. Am oredut de curiozitate să vă scriu dela fața locului despre adunarea a acestei alianțe, care s'a ținut în ziua de 1 Decembrie în „hala populară“ (volkshalle). Adunarea aceasta a fost compusă de mii de femei, cari toate ascultau cu atențiune la frumoșele discursuri, ce s'au pronunțat. Dintre omenii însemnați din Viena au participat mai mulți deputați, în frunte cu vrednicul primar antisemit Dr. Lueger.

Adunarea a fost presidată de doamna Emilia Platter, care a pronunțat un discurs, care cred, că va interesa și publicul român și de aceea vi-l trimit în traducere. Așa ce a diș doamna Platter!

Onorată Adunare!

„Urmând obiceiul din alți ani, femeile creștine își țin astăzi adunarea lor generală, așa numita „adunare de Crăciun“.

Adunarea de Crăciun a anului 1901 este memorabilă mai ales din cauza, că aceasta este a oincea adunare a alianței, pe cari femeile creștine o țin în hala populară. Cu acest prilej nu pot să nu aduc mulțumirile mele stimatului domn primar Dr. Lueger pentru bunătatea, ce a avut-o de a ne pune și de astăzi dată la dispoziție frumoșă hală populară.

Adunarea noastră de astăzi se numește „adunare de Crăciun“. Acest titlu însă nu are ales numai din cauza, fiindcă se apropie Crăciunul, ci are o însemnătate mult mai mare. Ore care timp ar fi mai potrivit pentru noi creștinii și aderenții unui partid popular, ca să ne adunăm spre a ne

sfătui asupra darurilor, ce ar trebui să le dăm poporului creștin cu ocaziunea Crăciunului? Care timp ar fi mai potrivit mai ales pentru noi femeile, decât timpul adunării? Căoi d'or prin mâinile noastre trece partea cea mai mare a banilor, pe cari îi câștigă cu sudorii bărbații noștri. Și este vorba să ne sfătuiim tocmai asupra punctului, cum să întrebuițăm acești bani.

Fiindcă vor urma și alte discursuri, cari se vor ocupa cu tema aceasta, eu nu mă voi opri mai mult la ea. Eu spun numai atâta: Iubite domne și domnișore, aduceți-vă aminte întotdeauna de principiul nostru: „Cumpărați numai dela creștinii și dela tovarășii de idei!“

Unul din domni oratori va vorbi astăzi despre o cestiune, care pe noi femeile ne interesează așa de mult. În ultimele zile ne-au venit din Africa-de-sud vești îngrozitoare. În statele Oranje și Transvaal, unde se reșfață de atâta timp furia războiului, fiii Britaniei, care se numesc Britania cea liberală, săvârșesc faptele cele mai rușinoșe. Cea mai rușinoșă între toate este însă, că Englesii aprind casele și acarele Burilor, 6r pe femeile lor le țin închise într'un așa numit lagăr de concentrațiune, unde femeile și mai ales copiii mor cu sutele în urma stărilor neigienice provocate înădins de Englesii. Faptele acestea sunt o rușine pentru Europa și din cauza aceasta femeile din Germania au făcut un protest. Acest protest vrem să-l facem și noi astăzi!“

După presidența a vorbit consilierul comunal Dr. Porzer, arătând meritele partidului antisemit, care are majoritatea absolută la comună. După Porzer ia cuvântul Dr. Weiskirchner, care combate partidul pangerman, care tinde a se rupe de Austria. Pe urmă vorbește primarul Vienei Dr. Lueger, care este primit cu aplauze furtunoșe. Dr. Lueger spune, că femeile creștine nu trebuie să uite nici un minut, că tot ce vor cumpăra, să cumpere numai dela comercianți creștini. Al doilea lucru, pe care nu trebuie să-l uite femeile creștine este, să nu sprijine cădiare, decât numai de acelea, cari sunt sorise de Creștinii.

Același lucru îl accentuează și consilierul comunal Fiedler și doamna Brskowky. După vorbirea acesteia din urmă presidenta doamna Platter închide ședința.

F.

Sinod și adunare de învățători.

Din tractul Almașul-mare, 8 Dec.

Stimată Redacțiune! Vă rog să binevoiti a da loc în colonele mult prețuitei noastre „Gazete“ următoarele:

În 10 Nov. a. c. s'a ținut Sinodul tractual de toamnă preoțesc în legătură cu Reuniunea învățătorescă din districtul protopopesc al Almașului-mare în romantica comună Niereș.

Sinodul și adunarea acesta merită să fie cunoscute on. public românesc, din punct de vedere cultural. În convocător a fost

pus expres, că afară de preoți, docenți și curatori, să fie îndemnați și poporeni mai de frunte ai d'feritelor comune să iese parte la Sinod. Tot-odată a fost încredințat mai multora să se pregătescă cu diferite disertațiuni, parte bisericesci, parte populare, prin cari să se combată viciurile daunăcioșe poporului.

Mai întâiu s'a celebrat s. liturghie pontificată cu solemnitate de șeful tractului M. O. D. Vasiliu L. Pop, v.-protopop. La sfârșit d-șa a rostit o cuvântare către numărul popor adunat din toate părțile. Cuvântarea aceasta eminentă intercalată de cele mai puternice citate din sf. Scriptură, fiind predată cu multă vervă și combătând toate relele, înalță moralitatea și datorințele creștinului adevărat, așa încât se putea ceti pe fețele publicului, că scumpele învățături au străbătut în inima poporului. Mult a edificat această alésă vorbire.

Urméază apoi d-l preot Meseșan din Nierța cu o frumescă predică despre viața de veci. A fost cu interes ascultată. Tot în biserică s'a cetit d-l învățător Em. Mocean disertația populară despre hărnicia, cumpătul, moralitatea și religiozitatea ce trebuie să le aibă un om virtuos. Disertația aceasta fiind compusă în stil popular și lucrată cu cunoștință de cauză, a fost foarte bine primită, secerând laudă generală.

La urmă, tot în biserică, d-l G. Labo învățător își cetese cuvântul de deschidere a adunării Reun. învăț. vorbind despre caracter și purtare în termeni bine aleși.

A urmat ședința publică a Sinodului. D-l șef al tractului invită tot poporul să iese parte. S'a și prezentat atâta public, încât abia a încăput în marea sală de învățământ a școlii. Cu înalțătoare cuvinte deschide d-l președinte ședința și mai întâiu pune la inima preoților și învățătorilor cultivarea pomăritului de model, ca un ram devenit al economiei. Îndemnă poporul la pomologie, aducând exemple despre îmbogățirea celor ce au practisat-o. Tot-odată recomandă a se cere altoi dela ministru de agricultură.

Trecându-se apoi la agendele Sinodului și ale Reun. învățătoresci — după program — toate au fost pertractate în cea mai mare liniște și ordine.

Cu bucuria se constată, că marele public care a participat la acest instructiv Sinod, a fost prea deplin satisfăcut și s'a edificat foarte mult în cele spirituale și culturale. Foarte mult face aici armonia bună ce domnesce între învățători și preoți, care prin prudența șefului tractual s'a introdus. Tot-odată cu bucuria înregistrez, că iubitul nostru conducător, d-nul protopop, prin zelul învăpăiat, prin iubirea de neam și prin buna-i chibzuială a știut conduce lucrurile așa, încât în ținutul acesta nici primării comunale — deși au aspre ordine dela pretori — n'au luat parte la alegerile dietale. Apoi la alegerile municipale a condus așa de bine lucrurile, încât în timpul acesta au reușit membrii români, deși s'au svêrcolit foarte partidele contrare noue.

După-ce d-l protopop prin o cuvântare alésă despre ocărnuirea bisericeii închide sinodul, inteligența a fost intrunită la ospitala masă a vrednicului preot din Niereș Ales. Marinceș, unde cu multă bunăvoință am fost bine primiți. În decursul mesei s'au ținut mai multe toaste.

Correspondentul.

Alegere de paroch.

— 10 Decembrie n. 1901.

On. Redacțiune! Duminecă în 25 Nov. (8 Decembrie) 1901 s'a săvârșit în comuna Crisbau, protopop. Brașovului, alegerea de paroch sub conducerea Veneratului protopresbiter Ioan Petric. După serviciul divin și după cetirea rugăciunii prescise pentru invocarea Duhului sfânt, P. O. Domn protopresbiter tractual prin o cuvântare solemnă și plină de învățături instructive, a declarat ședința sinodului electoral de deschisă.

Constituindu-se biroul, s'a cetit lista candidaților din care se vede, că la această parochie au reflectat 3 candidați, dintre cari 2 repășind, a fost ales cu însuflețire părintele Ioan Schiopu, paroch în Țintări și administratorul acestei parochii.

Incheindu-se ședința, nou alesul paroch însoțit de mai mulți alegători s'a prezentat în biserică, unde i-s'au făcut ovațiuni. Adănc mișcat noul paroch mulțumesc atât P. O. Domn protopresbiter pentru înțeleptă conducere a Sinodului electoral, cât și membrilor alegători pentru încrederea pusă în dânsul, alegându-l de viitor paroch. O adevărată di de bucuria a fost ziua de Duminecă pentru credincioșii acestei comune, căci prin alesul inimei lor, au readus erăși în mijlocul lor pe acela, pe care de mult îl doriau.

La convenirea socială, care a urmat după alegere, afară de alegători au participat și un număr însemnat din inteligența streină din loc, cari au alergat de a-l felicita pe nou alesul paroch.

Imi țin de datorință de a aminti la acest loc și impresia bună ce a făcut-o biserică de aci, care reparată fiind în urma trăsnetului din vară la neobosita stăruință a nou alesului paroch, ca administrator, a di se pare a fi cu totul nouă.

Siculus.

SCIRI ULTIME.

Haga, 13 Decembrie. Englesii retac erăși un mare desastru îndurat de ei și despre care numai acum sosesc sciri. Agenția bură „Nederland“ de aci, a primit din sorginte acreditată scirea, că în prima jumătate a lui Noembrie pe linia Springs, Ermelo, Middelburg și Pretoria a fost mare și sângerosă luptă, în care din partea Englesilor parte au cădut, parte au fost răniți și 3 coloneli și 2000 soldați. Pe prizonieri Burii i-au lăsat liberi, după ce i-au desarmat.

Bruxella, 13 Decembrie. Președintele Krüger i-s'a făcut cunoscut confidențial, că mai multe puteri ar fi aplecate de a interveni între Burii și Englesii, decă Burii se vor mulțumi cu autonomia. Krüger a comunicat lui Botha, Dewett, Delarey și Schalk-Burgher propunerea aceasta, der Burii de aci cred, că ei vor respinge propunerea.

„Caractere morale, exemple și sentințe ucelse din istoriile și literaturile popularelor vechi și moderne“ de Ioan Popea, profesor. Cetitorul află în această carte (de aproape 400 pag.) o comoră nespus de prețioasă de învățături, de mângâieri, de însuflețiri spre tot ce e moral, nobil și frumos. Prețul cor. 2.50 (cu posta cor. 2.70.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adăuga și portul postal.

menii numai decât de hoț, chiar și decât furat sume mai mari“.

Vesela s'a depărtat acum cerșitorea punga cea mare, și Norocul 6ră privi înțojooritor în urma ei, și femeia 6ră se întorșe curând în cafenea și dișe tânguinos: „m'au furat, mi-au smuls punga din mână. Pentru Dumnezeu, dați-mi chibritule“.

Vedând Banul acestea se infuriă și dișe: „o, cerșitorea prôștă! ție nu-ți pot ajuta“.

„Dă-mi dară chibriturile înderēt, ca pot câștiga câți-va fileri, să nu-mi môrăștii de fôrme“.

— „Bine, der chibritule nu le mai am“.

— „Ah, om îngrozitor, va să dișă m'ai mult și mai sôrăcă, de cum eram!“

— „Veți, cât de neputincios ești“, esămă atunci Norocul dela masa vecină, recunoscî acum că, fără mine, nu ești în stare să faci nimic“.

— „Arată, ce ești tu în stare să faci o femeia așa prôștă“, răspuse Banul.

Norocul dișe: „asta o vream“.

Cu vorbele acestea Norocul se ridică și nu dișe cătră femeia, decât: vino.

— „Der chibriturile“, dișe femeia.

— „Un singur chibrit îți dau voie să ție“, răspuse Norocul.

Astfel plecară amândoi, cerșitorea și Norocul.

Banul fi urmă pe furis în ore-care depărtare, ca să vadă, ce se va întâmpla.

Abia merseră cât-va timp și Norocul dișe cătră femeia: „aprinde chibritul, ca să căutăm piesa de aur, care ai pierdut-o“.

— „Der nici nu știu, pe care drum am pierdut-o“.

— „Bine, fă numai ce ție-am poruncit“.

Și îndată-ce femeia a aprins chibritul, a și strigat cu bucarie: „etă piesa este aici!“

După-ce mai merseră câți-va pași, le vine înainte măcelarul, de frica căruia fugise femeia. El se rugă de iertare, pentru că s'a purtat așa rău cu ea. Acum își aduce aminte, că o cunoșce de multă vreme de femeie cinstită.

„Primesce-ți banul de aur“, dișe el. „Ertă-mi nesocotința de mai înainte și etă aci mai ai friptura; ție-o cinstesc pentru șpaima, ce-ai îndurat-o din cauza mea!“

Și erăși s'au mai dus cerșitorea cu Norocul o bucată de loc. Atunci le veniră înainte poliști, cari țineau de guler pe un perde vală.

Acela ținé în mână punga de bani, pe care mai înainte o furase dela cerșitorea.

Ertă cerșitorea se duse dimpreună cu Norocul la poliție, unde-și primi, sërmana femeia, banii înapoi.

Când eșiau dela poliție, dau de Ban, care i-a urmărit de când au plecat din cafenea.

Banul cădă la piciorle Norocului și dișe: „Acum am vedut, că ești cu mult mai puternic, decât mine, nimica nu pot fără ajutorul têu! ertă-mi mândria de mai înainte și înșotesc-mă și în viitor cu puterea ta!“

„Fl. Bl.“

Horia.

**„Călinarul Plugarului“
pe anul comun 1902.**

A apărut și se poate procura dela *Tipografia A. Mureșianu* (Brașov) „Călinarul Plugarului“ pe anul comun 1902.—Anul X. Acest călinar, care se estinde pe 9 côle de tipar format 8/0 mare cuprinde:

In *partea calendaristică*: Cronologia anului 1902; Regentul anului; Sărbătorile și alte zile schimbătoare; calculul sărbătorilor mai mari; Porturile etc. Urmază partea strict calendaristică: cele 12 luni ale anului cu sfaturile pentru plugari și semnele de timp după calendarul de 100 de ani.

Urmază *Genealogia domnitorilor*; Taxele telegramelor și postele; Competințele de timbru și taxe; Scala timbrelor; Târgurile din Ardeal, Bănat și Țera ungurească în ordine alfabetică și apoi după lună și zi; Târgurile din Bucovina; Măsurile metrice etc.

In *partea literară* se găsesc bucăți alese de cetit: „Cetatea dela Fântânele“; (Moțul: Teofil Frâncu); „O scrisoare dela Muselim Selo“ (poesie de G. Coșbuc); „Frumoasa Irina“ (baladă de St. O. Iosif); „Raze de primăvară“ (poesie de Z. Bărsan-Veturio); „Grăuntele de grâu“ (de contele Lew Tolstoi); „Bătrânul clopotar“ (Idilă de primăvară, de W. Korolenko); „Lăcomia strică omenia“ (Proverbe de Marion); „Două hiene“ (fabulă, de Gavril Bodnariu); „Gâscele Ovreului“ (anecdotă, de Cărăbuș).

Partea economică: „O ramură de producțiune și avuția națională“; „Faceți pânză în casă“ (ambele de Dr. G. Maior); „Economia“: „Iernatul vitelor“. — Urmază diferite povești; lectură distractivă, glume etc.

Călinarul mai are și ilustrațiunea; *George Lazar*, portret și biografie.

Un exemplar al călinarului costă 25 cr. (50 bani), plus 5 bani porto postal. Vânzătorilor se dă rabat convenit.

Din România.

D. Vasile Moga profesor în Bucuresci a publicat de curând o interesantă broșură asupra „Casei Rurale“, din care reproducem un pasaj foarte interesant, un tablou al moșilor arădate jidovilor.

1) Brosăniți întințere 2800 hect. aproximativ. Proprietatea d-lui Al. C. Plaiu, fiul vornicului C. Plaiu, care a înzestrat moșia foarte bine, lasând casă cu două rânduri, magazii, grajduri, un parc întințere de 50 fălci și oșebit o grădină cu pomi roditori. Plautăție de 2000 aguri séu duși. Vie 20 pag., precum și o seră cu flori etc. Bătrânul a făcut toate acestea având o deosebită plăcere a locui la țără. Se ocupa cu cultura pământului și creșterea vitelor, avea turme de oi, herghelii de cai renumiți din hergheliile Stroici, Ventura, Lăteșcu, etc. asemenea tamazlic de vite cunute, pentru cari adusesse reproductori tauri din Ungaria.

Astăzi o ține în arândă Spothheim, care a lăsat în părăsire construcții și plantații.

2) Pomirila, pl. Prutu de sus, 3000 hect. întindere, fosta proprietate a lui Anastase Bașota. Astăzi a urmașilor acestuia și a Liceului Bașota. Astăzi se află arândată lui Moke Fișer.

3) Lisna, de asemenea ca proprietate (ca și Pomirila) 1445 hect. întindere, arândă Mache Fișer.

4) Hănești supraf. 6000 hect. proprietate Burghilea, fosta proprietate a Comtesei Ema Buillot născută N. R. Rosuovan. Astăzi o exploatăză Moke Fișer.

5) Darabani, întidere 4609 fălci, plasa Bascu Prutu de Jos, fosta proprietate a Smărăndiței Ciomara, flica marelui logofet și general Teodor C. Balș și logofetesa Maria Balș, născută Bogdan, familie coboritoare din casa Princiara a Bogdanilor. Ciomara a îndatorit-o așa mult moșia, încât creditul (unde era afectată) a scos-o în vânzare și a cumpărat 1/3 d-l V. Lascar, ér 2/3 d-na Ecaterina Goleșcu. Acestă proprietăreasă a arândat moșia lui Marcu (Moke) Fișer.

6) Morcani séu Gindeștii - mici, plasa Prutul de Jos, întindere 3723 hec., propr. lui Ionică N. Pilat. La mörte bătrânul N. Pilat pe lângă construcții și parc, grădină, vie a lăsat moșia înzestrată cu vite, semințe, unelte, tot ce trebuie unei bune exploatațiunii — și fără să fie vre-o datorie pe moșie. Astăzi proprietarul nu o mai poate căuta singur și a arândat-o lui M. Fișer.

7) Rădăuți ca și cea de sus ca proprietate etc. cu întindere de 1732 hect. Cumpărată de N. Pilat dela Iorgu C. Sturdza fiul marelui logofet și cavalier Costache G. Sturdza, astăzi arândată lui M. Fișer.

8) Crasnalenca în com. Mitoc, Prutu de jos, întindere 2000 fălci. Proprietatea d-nei Calimach născ. Al. G. Moruzi Svorăsteanu, care făcea o exploatare renumită atât prin lucrarea pământului, cât și prin creșterea vitelor. Poseda turme numeroase de oi merinos, avea herghelie frumoasă cu epe alese din hergheliile Cantacuzino-Bodianu, Gherghel, Stroici, Lăteșcu, Ventura, Balș-Dumbrăveanu etc. și având armăsari arabi și englezi, asemenea tamazlic renumit.

Actualul arendaș e Froim Fișer.

9) Ghireni întocmai ca cea de sus, întind. 900 hect. aproximativ.

10) Badanu 1085 hect. ca și cele de mai înainte.

11) Drăgușeni-de-jos întindere 1088 hect., proprietatea urmașilor defunct. T. Pisoschi. Unul din cei mai buni agricultori din vremuri.

Astăzi arândată de Froim Fișer.

12) Coucești 1460 hect., proprietatea d-lui Scarlat Lacinski, arendaș Froim Fișer & F. Zoler.

13) Piriu-Negru 1279 hect., proprietatea Prințului Grigore Mihail Sturza, arendaș Froim Fișer.

14) Tureatca, suprafata aproximativă 900 hect., proprietatea urmașilor marelui logofet și cămămac T. Balș, astăzi o ține Froim Fișer.

15) Mihoreni, una parte o ține în arândă tot Froim Fișer.

16) Culiceni, întinderea peste 600 hect. afară de pădure, arendaș Froim Fișer.

17) Talpa întinderea moșiei la 400 hect., proprietatea d-lui Iordache și Profira Vărnăv și Veisengrün, arendaș Froim Fișer.

18) Godinesci, întinderea 650 hect., arendaș Froim Fișer & M. Lupu.

19) Gălinesci, suprafata 7286 hect., propriet. d-lui Scarlat C. Vărnăv. Arendaș Froim Fișer.

20) Plopeni-Marț și Plopeni-Mici, întinderea aproximativ 2000 hect. Arendaș Num Fișer.

21) Milenca, proprietate a d-nei Catinca Misolu, suprafata moșiei 2311 hect.

22) Haverna, parte din marea moșie Haverna, care e proprietatea defunctului Sofian, o are în arândă Blum.

23) Mitocu, întindere de 3000 fălci aproximativ, proprietatea lui Vasile Calmuțchi, boer și mare proprietar din Basarabia (Rusia), moșia a fost a boerului Alecu Al Ventura, mare proprietar.

Soiurile de vite bovine și caii cei mai renumiți din Moldova creșeau în herghelia și tamazlicurile sale, a înzestrat moșia cu acarete frumoase, zidite din piatră cu parc, grădină cu pomi fructiferi și vie. Acest proprietar a avut și domeniul Repiceni-Botoșani, astăzi arândat de d-nul C. G. Vernescu lui Marcu Fișer. Mitocu îl ține I. Kaufman evreu, ce lucrăză moșia foarte bine, și se ocupă cu creșterea vitelor de soiți bun.

24) Moșia Ruginosa, din județul Iași, unde se odihnesc pe vecie rămășițele fostului Domn Cuza, care dintr-o țără de clăcași, a făcut o țără de proprietari, și din Mănăstiri grecești Mănăstiri românești, Moșia Ruginosa este arândată lui Moke Fișer.

Literatură.

Istoria patriei și elemente din Istoria universală pentru școlele poporale de I. Dariu și tipăresce din nou și în zilele acestea va și apăre în editura librăriei H. Zeidner din localitate. Avis d-lor învățători.

Mama sfântului Augustin de Enil Bongaud, traducere de Salba. Editura d-lui prof. Dr. E. Dăianu. Tipografia archidieceșană din Blăși. Cartea are 31 côle de tipar (500 pagini) și este fructul ostenelelor unor laboranți studenți în teologie dela universitatea din Budapesta Cuvântul „Salba“ ne reamintese societatea literară cu același nume a teologilor din seminaarul d-sfântat „S-ta Barbara“ din Viena. cărei societăți îi mulțumim publicarea Fabiolei și a unei părți din catechismul cel mare al lui Deharbe. Traducătorii ne ofer o lectură edificătoare în stil îngrijit, tiparul curat, hărtia bună. Prețul unui exemplar legat elegant în pânză este 3 corone (+ 40 b. porto.) Un exemplar broșat 2 corone (+ 40 b. porto.) Se află de vânzare și la *Tipografia A. Mureșianu, Brașov.*

„Castelul din Carpați“, roman din viața poporului român din Ardeal, de Jules Verne, tradus de d-l Dr. Victor Onișor cu o prefață de Dr. Eliă Dăianu (Tiparul „Tipografia“ societate pe acțiuni Sibiu). Se află de vânzare la *Tipografia „A. Mureșianu“ Brașov.* Exemplarul broșat ediț. poporală 1 cor. 60, broșat ed. de lux 2 cor 40 (plus 10 b. porto), legat 4 cor. (plus 20 b. porto). O carte foarte interesantă, care n'ar trebui să lipsescă de pe masa nici unui Român.

„Supplex Libellus Valachorum“, memoriul prezentat împăratului Leopold II. de către episcopii Bob și Adamovici în numele poporului român din Transilvania la anul 1791. Textul original latinesc și alătura de acesta traducerea românească făcută de profesorul Dr. E. Dăianu. Sibiu, „Tipografia“ societate pe acțiuni. Un exemplar broșat costă 1 corună (plus 5 bani porto). Se află de vânzare la *Tipografia „A. Mureșianu“.*

MULTE ȘI DE TOTE.

Despre sfârșitul lumii.

După Leon Lewis, un mare învățat engles, bătrânul nostru glob ar fi pe punctul de a dispăre.

De astă-dată el n'ar mai fi zdrobit de o cometă, ci ar fi acoperit de o ghiață.

Lewis dice, că imensele cantități de ghiață grămădite la polul sud, se vor deslănțui la sigur, și cât de curând.

Aceste cantități, deja mai vaste, decât acele din America de Nord, au o grosime de 6000 de metri.

La un moment dat, despre care Lewis dice, că este foarte apropiat, acest continent de ghiață va porui pe oceanul Atlantic în direcțiunea Ecuatorului și va înghiți o mare parte din Africa, din America și din Europa.

Deja, diarul „New-York Herald“ dă în suplimentul său ilustrat o vedere a New-Yorkului în momentul când această nemăsurată masă de ghiață va ciocni orașul și-l va face să dispără.

Calendarul săptămănei.

DECEM. (1901) are 31 zile. ANDREA.

Zilele	Călend. Iul. v.	Călend. Greg.
Dum.	2 S. pr. Avacum	15 3 Ad. Valer.
Lun.	3 S. pr. Sofronie	16 Eusebiu
Mart.	4 † S. m. Varvara	17 Lazar
Merc.	5 † C. păr. Sava	18 Grațian
Joi	6 † Sf. Păr. Nicol.	19 Abraham
Viner	7 Păr. Ambrosiu	20 Amon
Sâm.	8 C. Patapiu	21 Toma

Cursul pieței Brașov.

Din 14 Decembrie n. 1901.

Bancnota rom. Cump.	18.92	Vënd.	18.96
Argint român. Cump.	18.30	Vënd.	18.34
Napoleoniori. Cump.	19.—	Vënd.	19.06
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	58.60	Vënd.	—.
Lire turcesc Cump.	10.70	Vënd.	—.
Scris. fonc. Albina 5%	100	Vënd.	101.—

Prețurile cerealelor din piața Brașov.
Din 13 Decembrie 1901.

Măsura séu greutatea	Calitatea.	Valuta în
		Kor. fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	13 —
"	Grâu mijlociu	12 60
"	Grâu mai slab	11 60
"	Grâu amestecat	9 —
"	Săcară frumôsă.	8 —
"	Săcară mijlociă.	7 60
"	Orz frumos	7 —
"	Orz mijlociu.	6 60
"	Ovės frumos	5 40
"	Ovės mijlociu	5 20
"	Cucuruz	7 60
"	Mălaiu (meiū)	7 40
"	Mazăre.	19 —
"	Linte	14 —
"	Fasole	10 —
"	Sămēnță de in	22 —
"	Sămēnță de cânepă	8 —
"	Cartofi.	2 10
"	Măzărice.	— —
1 kilă	Carne de vită	88 —
"	Carne de porc	96 —
"	Carne de berbec.	72 —
100 kil.	Său de vită prospēt.	44 —
"	Său de vită topit	72 —

CURSUL LA BURSĂ DE LA WIENNA.

Din 13 Decembrie n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	118.66
Renta de corone ung. 4%	94.30
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.86
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	100.70
Obblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.—
Bonuri rurale ungare 4%	92.95
Bonuri rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	177.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	146.25
Renta de argint austr.	99.15
Renta de hărtie austr.	9.06
Renta de aur austr.	118.90
Losuri din 1860.	141.80
Acții de-ale Băncei austro-ungară.	15.87
Acții de-ale Băncei ung. de credit	668—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	653.59
Napoleoniori.	19.06
Mărci imperiale germane	114.17 1/2
London vista	239.32
Paris vista	95.22
Rente de corone austr. 4%	95.56
Note italiene	93.48

Târgul de rîmători din Steinbruch.

Starea rîmătorilor a fost la 10. Dec n. de 31,906 capete, la 11 Decembrie au intrat 586 capete și au eșit 280 capete, rămânând la 5 Decembrie n. un număr de 31.672 capete.

Se notăză marfa unгурescă: vechea grea dela — fil. tinără grea dela 93—94 fil., de mijloc dela 91—92 fil. ușoră dela 91—92 fil. — Sărbescă: grea 88—90 fil., de mijloc 86—88 fil., ușoră 84—86 fil. kilogramul.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu.*

Reductor responsabil: *Traian H. Pop.*

Dr. Sterie N. Ciurcu

X. Petilkangasse. — Nr. 10. Vienna
Consultatiuni
cu celebritățile medicale și cu specialiști dela facultatea de medicină din Vienna.

Biurul advocaților asociați

C. Rădulescu,

fost procuror și judecător de tribunal, și

Nicolae Andrei Popovici,

doctor în drept, fost magistrat,

se angajăză a pleda înaintea tuturor instanțelor judecătorești din România, procese de ori-ce natură, esecutării de hotăriri și creanțe.

Bucuresci, strada Smărdan 53.

Cultivatorilor
de
Sămânță de trifoiu
din
Comitatele Brașov și Treiscaune.

În unele ținuturi ale comitatelor Brașov și Treiscaune recolta de **sămânță de trifoiu roșiu, bob mare** în anul acesta au fost deosebit de bună, astfel, că pentru sămânța de trifoiu din părțile acelea plătesc preț mult mai mare, ca pentru sămânța obicinuită și anume din ținuturile indicate pentru **TRIFOIU ROȘIU** după calitate pentru 100 Kilograme 48—52 fl. primită acolo și plătită.

Rog a se trimite probe mai mari, indicându-se și cantitatea direct la firma mea în BUDAPESTA.

EDMUND MAUTHNER,
comersant de semințe al curții c. s. r.,
Budapest VII Rotenbiller utca
28 szám.

ANUNȚ.

Vineri în 7 (20) Decembrie a. c. se va ține licitație publică pentru arândarea Muntelui Sft. Ilie cu pădure cu tot din județul Prahova, România.

Doritorii au să se prezente la 10 ore a. m. în sala de ședințe a Comitetului parohial dela Biserica Sft. Nicolae.
2—3. 352.

Nr. 6558—1901.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință publică, că pe teritoriul orașului nostru s'a ivit și a izbucnit în formă epidemică **bola de gură și de unghii** la vitele cornute, de aceea se ordonază oprelișce generală.

Mai departe. în sensul §-lui 219 din ordinațiunea pentru executarea art. de lege VII. din 1888, să mai dispun și următoarele:

a) Tóte animalele comunei orășenesci trebuie ferite de a se atinge unul de altal;

b) Ori-ce mânătură de vite este oprită;

c) Cărătura de ori-ce soi de nutreț și de gunoii este oprită;

d) Tóte vitele — excepționând caii — sunt a-se ține în grajd, cât numai este posibil;

e) Liberarea paspórtelor de vite — cu excepția celor pentru cai — se sisteză și tot-deodată se provocă cetățenimea a preda spre păstrare la acest oficiu în termen de 24 de ore tóte paspórtel de vite câte se află în posesiunea dênsei;

f) Măcelarii și comersanții de vite sunt oprîți de a intra în grajduri;

g) Dramurile, cari duc în oraș sunt străjuite de paznici, cari au instrucțiune de a nu permite, ca vitele — excepționând caii — să ajungă pe hotarul orașului, ci să le îndrepte pe drumuri, cari incunjură teritoriul orășenesc;

h) laptele provenitor dela vite, bolnave de bola de gură și de unghii nu e permis nici a se aduce în comerciul nici a se folosi.

Neobservarea dispozițiunilor din această publicațiune, se pedepsește, în sensul dispozițiunilor art. de lege VII, din 1888, cu cea mai mare asprime.

Brașov, în 28 Nov. 1901.

340,3—3. *Căpitănatul orășenesc.*

Nr. 787—1901.

PUBLICAȚIUNE.

Prin această se aduce la cunoștință publică, cum că pământurile se minariali de pe hotarul Rotbavului anume: 11 jugere pământ arător și 13 jugere și 1100⁰⁰ tēnaț se dau în arândă pe 6 ani începând dela anul 1902 încolo.

Diua de licitațiune este în 9/22 Decembrie a. c.

Doritorii de a le lua în arândă au a pune un vadiu de 10%, și prețul strigării este 350 corone, ér solvirea arândii are să se facă în fiecare an la 26 Octomvrie. Arândașul e dator cel puțin odată în restimpul arândării a gunoi pământul de arat; apoi e dator a plăti darea erarială, darea de arândă seu venit, apoi darea pentru drumurile comenali și comitatense, fără a fi îndreptățit a detrage acestea din arândă.

Relacsare din prețul arândei nu se dă sub nici un fel de condițiune seu titlu.

Arândașul e dator a da 2 garanții și neținend terminul de plătire 3 luni după expirare se vor licita pe risicul său.

Consistoriul nu e dator a da plus oferentului realitățile, îndreptățit fiind subscrisul protopop actual a încheia contract cu acel oferent, pe care va afla mai bun, și sub condițiunile mai favorabile.

Pentru oferent contractul are valóre nemijlocit după ce-l va subscrie, ér pentru proprietariu numai după-ce se va aproba din partea Veneratului Consistor.

Brașov, în 26 Noemvrie 1901.
Oficiul protopresbiterial gr. or. al Brașovului.
Ioan Petric,
protopresbiter.

Se cumpărăm numai bombónele lui Réthi Veronica (Permete)!

Bombónele Réthi veritabile se capătă numai la producenții și în farmaciile din Brașov: Julius Hornung, Emil Jekelius, Franz Kellemen, Eduard Kugler, Neustädter Edmund, H. G. Obert, Victor Roth Fágáras; Ved. P. Iohann Hermann, Friedrich Pilduer, firma Auer & Graeser.

Se cumpărăm numai bombónele lui Réthi Veronica (Permete)!

Bombónele Réthi veritabile se capătă numai la producenții și în farmaciile din Brașov: Julius Hornung, Emil Jekelius, Franz Kellemen, Eduard Kugler, Neustädter Edmund, H. G. Obert, Victor Roth Fágáras; Ved. P. Iohann Hermann, Friedrich Pilduer, firma Auer & Graeser.

La esposițiile igienice din Cairo în anul 1895 și în Londra la anul 1896 a fost premiat

SPIRITUL REUMA

cu diploma de onóre și cu medaliă de aur. Probat de capacități medicale și întrebuințat cu succes în spitale

SPIRITUL-REUMA

are efect sigur la tóte părțile corpului și anume: contra reumatismului, durerii de nervi, șoldină, ischias, asthmă ș. a. Dureri de dinți și cap vindecă în 5 minute

Prețul unei sticle cu regula întrebuințării 1 coronă, calitate mai tare 2 cor. 40 bani.

Depou principal în BUDAPESTA la farmacia D-lui Josif Török, Király-utca nr. 12. asemenea în tóte farmaciile din provinciă, precum și la proprietarul

WIDDER GYULA
farmacist în Sátoralia-Újhely.

Comandă din provinciă se efectuează prompt.

Depou în Brașov: la Victor Roth farmacia la Ursu, Alexina Jekelius, Franz Kelemen, Friedrich Stenner, Karl's Schuster. In Cuhalm: la E. Victor Milas.

2—5,347.

LEMNE DE FOC

Blane, seu ferestreite și crepate usitate acasă, se capătă ieftine la

Jul. Teutsch
Strada Gărei nr. 9.
4—10.326. Telefon nr. 122.

Comandă și plăți se pot face și la D-nul **Ernst Jeckel**
Strada Hirscher nr. 19.

Măcelăria din piața Prundului

apartinătoare bisericelor și veciniilor din Scheiș, se va da în arândă pe trei ani prin licitațiune verbală.

Licitațiunea se va ține Duminică în 2 (15) Decemvrie 1901 la órele 2 d. a. în localul școlei froebeliane din piața Prundului Nr. 2.

Asupra condițiunilor amănunțite dă informațiuni d-nul **George Navrea** (Băile de abur). (353,2—2).

Publicațiune.

Imobilele apartinătoare moștenirii după Dr. Ferdinand Otroban, ce sunt specificate mai jos în mod amănunțit, se vor vinde în zilele de 30 și 31 Decemvrie st. n. în cancelaria notarului public reg. Karl Schnell (Brașov, Strada Vămii Nr. 17—15) prin licitațiune publică, ce se va ține acolo de bună-voie, începud dela órele 9 dimineța.

Condițiunile amănunțite de licitare se pot vedé și ceti în cancelaria notarului reg. Karl Schnell. Imobilele nu se vor vinde sub prețul evaluării ficsat.

- Casă de pētră indusă în cartea funduară din Brașov Nr. 2660, A + 5372 n-rii top. și situată în Brașov Strada Spitalului nr. 32 (nou) 430 (vechiu) 13,000 Corone.
- Casă de pētră și grădină indusă în cartea funduară din Brașov Nr. 2660 A + 6193, 6194/1, n-ri top. și situată în suburbiul Blumēna, str. măestrilor, nr. 19 (nou), 33 (vechiu) 18,000
- Casa de pētră indusă în cartea funduară din Brașov Nr. 2660 A + 5498/1 și 5498/2, n-ri top., situată în str. Sftului Ioan Nr. 17 (nou), 638 (vechiu) 40,000
- Casa de lemn indusă în cartea funduară din Brașov nr. 2660 A + 2348, 3349 n-ri top., situată în suburbiul Scheiș, podul Crețului, Nr. 107 (nou), 676 (vechiu) 2000
- Casa indusă în cartea funduară din Brașov, nr. 2660 A + 202 și 203 n-ri top., situată în suburbiul Brașovul-vechiu, Strada Țintășilor Nr. 33 (nou), 106 (vechiu) 600
- Villa din Predeal, cu tot mobilierul din ea și cu aranjamentul indusă în cartea funduară din Brașov nr. 10,961 A + 25,404/12 nr. top., situată imediat la graniță 16,000
- Casa cu șese apartamente de locuit, cu o mare grădină de pōme, odăile folosite pentru locuință de vară, dimpreună cu mobilierul, indusă în cartea funduară din Bacifalu (Săcele) nr. 598 A + 1659/1, 1659/2, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665 nr. top., situată în acea comună nr. casei 446 20,000
- Casa cu patru locuințe și grădină, indusă în cartea funduară din Bacifalu nr. 598 A + 1358, 1359/2, 1360/2, 1361/2, 1363/2 1364/2 n-ri top., nr. casei 445 10,000
- Așa numita „Villa Zona“ din Elepatak cu întreg aranjamentul, cu mobilele din ea, cu partea de drept la băi, la apa minerală, indusă în cartea funduară din Elepatak nr. 3118 A + 1535, 1546/1, 1546/2, 1546/3, 1547, 2744 nr. top., cu măierishte 14,000

Ca vadiu sunt a se depune 10 procente din prețul strigării în bani gata seu în hârtii de valóre, cari sunt admise pentru cautiuni.

Hotelul Baross din Brașov (strada Porții Nr. 16) și „Prima fabrică de petroleu“, precum și posesiunile dela Füle și Bardosy, ce se țin de moștenire, se vor licita în 15 Februarie 1902 pe basa unei publicațiuni deosebite.

Brașov, 6 Decemvrie 1901.

Moștenitorii réposatului
Dr. Ferdinand Otroban.

3—8

Restaurantul Hôtel Orient.

Am onórea a aduce la cunoștința ou. public și a corpului ofțeresc, că am luat aspra-mi

Restaurantul Hôtel Orient,

dela moștenitorii lui Joh. Habermann. Am angajat pentru conducerea Restaurantului pe D-l Wallfisch cunoscut ca specialist în tranșa această.

Bucătărie escelentă. Beuturi bune.

==== Serviciu prompt și cu atențiune. ====

Se primesce abonamente pentru cost la prând și séra în și afară din Restaurant, cu prețurile cele mai ieftine, de exemplu ori și ce friptură costă 30 cr. séra.

Mese pentru nunți, societăți închisse, îngrijesce ieftin și bine. Apeles la o cercetare numărósă

Ottmar Pfandner.

Restaurantul Hôtel Orient.

Bucătăria și beuturi eso. după listă și abonament.

MAGAZIN NOU DE FERĂRIE

DRAUDT & SCHWARZ, strada Vămii nr. 16.

Avem onôrea a aduce la cunoștința On. public din loc și împrejurime, că sucursala de ferărie ce am cumpărat dela firma Kamner & Jekelius, strada Vămii nr. 16, am mărit-o în toate privințele și recomandăm depositul nostru bine asortat de: traverse, articole de lăcătușerie, ferecături de zidiri și mobile, unelte de tâmplărie, faurie și agronomice, utensilii de bucătărie, sobe, sparherde și rechisite de vânat, precum și toate articolele ce cade în bransa noastră. Ne vom sili a justifica deplina încredere a On. public prin un serviciu reel și prețuri cât se poate de ieftine.

Rugându-ne de o cercetare numărôsă, și sprijinire a întreprinderii noastre ne recomandăm cu toată stima

DRAUDT & SCHWARZ,
magazin de ferărie, Str. Vămii Nr. 16.

BANCA generală de asigurare mutuală „TRANSYLVANIA”

Fondată la anul 1868 în Sibiu. Fondată la anul 1863

Asigură în condițiunile cele mai avantajoase:

a) contra daunelor de incendii și exploziune, edificii de locuințe și de economie, magazine de mărfuri, mobile, îmbrăcăminte, rufe, cară și vite de tot soiul, produse de câmp și de recoltă.

Asigurare favorabilă în pausal în condiți avantajoase, mai departe: biserici, mănăstiri, edificii parohiale și edificii domeniiale, stabilimente de fabrici, mori etc.

b) Pe viața omului în combinațiuni deosebit de favorabile, prin cari capitalele asigurate se pot folosi atât pentru asigurarea viitorului familiei (cas de morțe) cât și în cazul ajungerii unei etăți fixate a asiguratului. — Asemenea se pot încheia asigurări de zestre pentru copii, precum și rente viagere.

c) Asigurări de spese de înmormântare în 3 modalități diferite, pentru sume de la 50—400 corone, fără cercetare medicală. În cas de morțe sumele asigurate se solvesc imediat.

— Prospecte și formulare de oferte se dau gratuit —
Informațiuni se dau și oferte se primesc la

Agentura principală a băncii de asigurare „TRANSYLVANIA”

în Brașov, „Strada Mihael Weiss” nr. 24.

Agent principal: Heinrich Hermann. 84—52. (100)

JACOB L. ADLER & FRATELE

societate de bancă în comandită,

Brașov.

Capital deplin vărsat: 800.000 Corone.

societar comanditar:

Banca comercială pestană ungară în Budapesta

(Pester Ungarische Commercia bank in Budapest.)

Capital deplin vărsat: 30,000.000 C. Fonduri de rezervă: 24,000.000 Cor.

Ramuri de afaceri:

Escompte de cambii interne și externe sub condițiunile cele mai avantajoas.

Efecte de toffelul se cumpără și se vând după cursul oficios de zi.

Losuri trase precum hârtii de valoare sortate se escomtează foarte coulant,

Cupone se rescumpări liber de ori-ce proviziune.

Monede si sorte de bani străini se cumpără și se vând în tocmăi după cursul oficios de zi.

Chêcuri și accreditive se edau pe toate piețele europene și transoianice.

Lombarduri pe hârtii de valoare se dau pe lângă interese corespunzătoare.

Asigurări de losuri și acții, contra pierderii în cas de sortare încă se primesc. Tarifa de premii la cerere se dă separat.

Depunerii se primesc spre fructificare în formă de Con o-Curent său pe termine fixe.

Deposite de hârtii de valoare și documente spre administrare, spre păstrare și în formă închisă, se primesc pe lângă o taxă neînsemnată,

Promese se edau pentru toate tragerile. Tragerile se revidează gratuit.

Toate hârtiile de valoare, cari conform prescrișelor militare sunt admise pentru:

Cauțiuni de căsătorii militare

le putem procura întocmai după cursul eventual de zi.

Cu privire la convertirea (schimbarea) la hârtii de valoare, pentru cauțiuni de căsătorii militare deja existente în alte hârtii de valoare mai sigure și mai rentabile, suntem gata a da ori-ce informațiuni, precum și a lua asupra noastră convertirea pe lângă condițiunile cele mai avantajoase.

23 (30.242)

Depositul fabricii de postavuri, covore și strae.

Cele mai potrivite cadouri de Crăciun le recomand
Specialitate de Covore din lână curată
calitate foarte bună și **asortiment bogat, cu prețuri foarte ieftine.**

În urma Sezonului înaintat, vând mărfurile de lână, cu **prețuri reduse.**

Apelând la sprijinul On. public, sunt cu toată stima

ADOLF F. MAZANEK,
Brașov, strada Porții nr. 24.

Depositul fabricii de postavuri, covore și strae.

MAREA BANCROTĂ!

New-York și Londra n'au lăsat necruțat nici continentul european și marea fabrică de argintărie s'a văduț necesită să dăruiască întregul ei deposit în schimbul unei răsplăte mici pentru muncă.

Eu sunt împuternicit să îndeplinesc acest mandat.

Eu trimit: prin urmare ori cui, următoarele obiecte pentru mica sumă de **fl. 6.60** și adică:

- 6 cuțite fine de masă cu lamă veritabilă engleză;
- 6 furculițe de argint patent american dintr'o bucată;
- 6 linguri de argint patent american;
- 12 lingurițe de argint pentru cafea patent american;

- 1 lingură de argint pentru supă patent american;
- 1 lingură de argint pentru lapte patent american;
- 6 cesi Victoria englezesci;
- 2 candelabre de masă;
- 1 strecurătoare pentru căi;
- 1 zaharniță;
- 42 bucăți la un loc fl. 6.60.

Toate cele 42 de obiecte sus amintite au costat mai înainte fl. 40 și acum se pot cumpăra pe prețul bagatel de **fl. 6.60.**

Argintul patent american este un metal alb, care își păstrează colora argintului 25 de ani, despre ceea-ce se garantează.

Cea mai bună dovadă, că acest inserat nu e șarlataniă, mă simt îndatorat în public, că ori-cine, căruia nu-i convine marfa îi trimit banii înapoi, nimenea însă se nu trecă cu vederea ocașiunea această favorabilă. de ași procura această garnitură pompôsă, care cu deosebire se potrivește pentru

Cadouri de nuntă, crăciun și anul nou!
și în economia casei.

Depou numai la **A. HIRSCHBERG-S**

(7—10) **Exporthaus für amerik. Patent-Silber-warenfabrik WIEN, II., Rembrandtstrasse 19/V**

Se trimite în provincia numai cu rambursă postală său cu trimiterea sumei înainte. Praful de curățit aceste obiecte 10 cr.

Veritabil numai cu marca:

Estras din scrisorile de recunoștință.

Sunt foarte mulțămiți cu trimiterea garniturii, și se-mi mai trimiteți încă o garnitură cu fl. 6.60. — Kolozsvár. **Baronin Bánffy.**

Cu trimiterea dintăi sunt mulțămiți. Ve rog încă pentru o garnitură. **Kalocsa, Iohann Malorossy protopresbiter.**

Sunt foarte mulțămiți cu trimiterea garniturii, și se-mi mai trimiteți încă una. **Bozovics, Sándor Keresztessy, suprefect.**

Mai de mult am fost cumpărat în persoană o garnitură pentru o familie care a rămas mulțămiți. Vă rog a-mi trimite și mie o asemenea garnitură, și b cutii praful de curățit. **Dr. Victor Colceriu, medic practic în Magyar-Lapos.**

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul à 10 fl. se vind la librăria Nic. I. Ciureu și la Armas Nepoții.